

Portál

- brána k podnikovým informáciám

V súčasnosti pri veľkom množstve rôznorodých informačných systémov a tým aj nároku na používateľov vzniká prirodzená potreba zjednotiť podnikové aplikácie i systémy partnerov do jednotného prostredia poskytujúceho všetkým zainteresovaným personalizovaný a prispôsobený prístup k dátam, informáciám a pohľadom do rôznych aplikácií, ktoré potrebujú na efektívny výkon svojej práce. Týmto jednotným prostredím je portál.

Portál je bránou k informáciám. Informácia sa k používateľovi portálu distribuuje formou komfortného používateľského rozhrania prostredníctvom každodenne používanej technológie webových prehliadačov. K portálu možno pristupovať pomocou osobných počítačov a/alebo mobilných zariadení, akými sú napr. PDA alebo mobilné telefóny. Portál pomocou používateľských profilov cielene ponúka jednotlivým používateľom informácie a služby, ktoré potrebujú na komunikáciu, prácu alebo pre svoju vnútornú potrebu. Portálové rozhranie umožňuje personalizáciu stránky, teda rozmiestnenie jednotlivých informačných blokov na obrazovke podľa individuálnych preferencií, resp. potrieb používateľa.

Portál predstavuje jednotnú prezentačnú vrstvu ako jednu z foriem on-line prístupu k informáciám a aplikačnej funkcionalite. Je to jeden z komponentov celkovej architektúry, ktorého primárnou úlohou je zabezpečiť základné používateľské rozhranie pre rôzne skupiny používateľov.

Možnosti a príklady nasadenia portálových riešení

B2E (Business To Employee) – zamestnanecký portál:

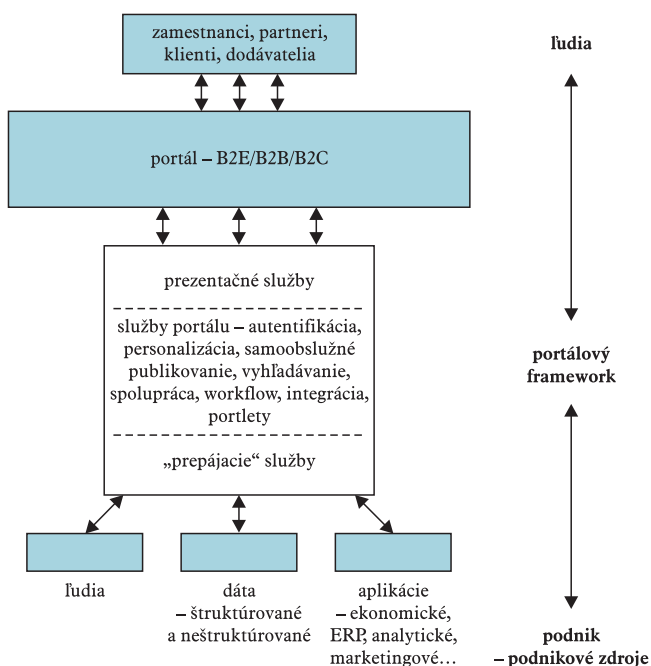
- tvorba, správa a priradovanie obsahu, informácií a znalostí,
- spolupráca zamestnancov podniku naprieč oddeleniami.

B2B (Business To Business) – portál podniku pre obchodných partnerov:

- personalizovaný, bezpečný prístup partnerov k informáciám dôležitých pre vzájomnú komunikáciu a kooperáciu,
- portál na riadenie vzťahov a spoluprácu s dodávateľmi.

B2C (Business To Customer) – portál pre zákazníkov:

- samoobslužné zóny pre zákazníkov,
- rýchly prístup k potrebným informáciám – väčšia spokojnosť zákazníkov.

Funkcie portálov

Portál ponúka oproti klasickým riešeniam „tenkých“ klientov širokú množinu funkcií, ktoré tvoria bohatú portálovú infraštruktúru. Sem patria

- jednotný framework na zobrazenie obsahu a aplikácií,
- bohaté možnosti integrácie existujúcich aplikácií do portálu,
- centralizovaný prístupový bod pre používateľov na rôznych úrovniach,
- možnosti prispôsobenia vzhľadu a obsahu portálu podľa želania používateľa (Customizácia), možnosť sústredenia potrebných informácií na jednu stránku,
- možnosť vytvorenia rozdielnych rozhraní pre používateľov na základe rolí,
- rôzne formy prístupu a koncových zariadení (Mobil, PDA),
- viacúrovňová bezpečnosť, prístupové práva na úrovni objektov,
- jednoduchá údržba, možnosti delegovanej administrácie.

Portlety

Srdcom portálu sú portlety. Výraz portlet označuje malé okno/pohľad do portálovej aplikácie umiestnenej na portálovej stránke. Portlety sú znovupoužiteľné komponenty, zabezpečujúce prístup k aplikáciám, webovému obsahu a ďalším prostriedkom. Webové služby, stránky, aplikácie a syndikovaný obsah môžu byť sprístupnené cez portlety. Existuje široká množina hotových portletov v portletovom katalógu, ako aj množstvo nástrojov na ich vývoj.

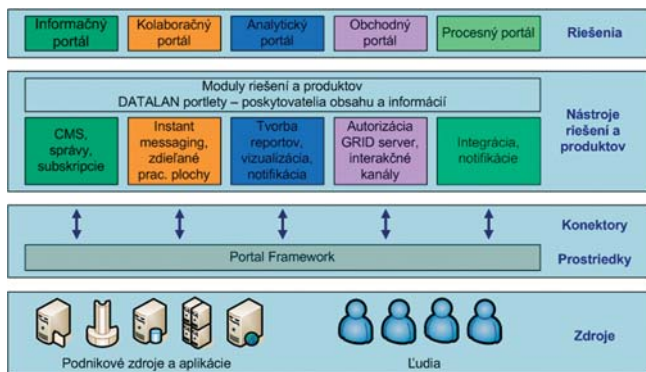
Každý portlet je vyvinutý, nasadený, spravovaný a zobrazený nezávisle od ostatných portletov, pričom portlety sú organizované v rámci portálových stránok určených pre rôzne skupiny koncových používateľov podľa ich potrieb.

Prispôbenie portálu a distribúcia požadovaných informácií

Vlastné nastavenie portálu koncovým používateľom je jedným z hlavných cieľov portálu. Na jeho naplnenie poskytuje portál správne portlety určené pre koncového používateľa na prispôbovanie obsahu, vzhľadu a rozvrhnutia stránok. Okrem toho sú k dispozícii nástroje, ktoré umožňujú odborníkovi v danej oblasti prispôsobiť obsah potrebám a záujmom každého návštevníka stránok.

Používatelia môžu mať jednu alebo viac vlastných stránok a ku každej pristupovať prostredníctvom rôznej stránky portálu. Stránka môže obsahovať skupinu stránok usporiadaných podľa špecifického účelu. Každá stránka môže mať iný balík portletov. V závislosti od autorizácie môžu používatelia meniť vzhľad a formu svojich stránok pomocou nastaviteľných vzhľadov a zmenou

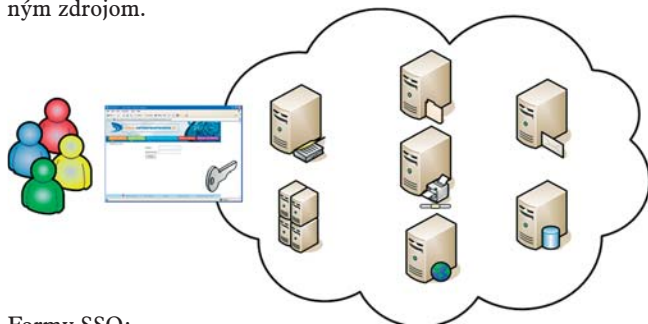
rozvrhnutia stránky. Takisto navigačná hierarchia stránok má stromovú štruktúru a umožňuje ľubovoľnú úroveň vnorenia stránok.

Obsah každej stránky môže byť nastavený podľa výberu používateľa alebo určený administrátorom. Administrátori môžu určovať, ktoré portlety sú záväzné, takže koncoví používatelia ich nemôžu presúvať alebo ich zo stránok odstraňovať. Každá stránka môže mať vlastnú schému farieb a rozloženia stĺpcov.

Používatelia teraz majú možnosť usporiadať portlety priamo na samotnej stránke pomocou voľby „Zobraziť nástroje“. Kliknutím na túto voľbu sa na stránke zobrazia ovládacie prvky okolo každého portletu, ktoré umožňujú používateľovi upraviť polohu portletu na stránke a tiež na ňu pridávať alebo odstraňovať portlety.

Jednotné prihlásenie (Single Sign On)

Súčasťou portálových riešení je podpora jednotného prihlásenia (SSO). Používateľ, ktorý je prihlásený do portálu, sa môže bez ďalšej autentifikácie dostať k iným podnikovým aplikáciám a určitým zdrojom.

Formy SSO:

- základná autentifikácia,
- autentifikácia použitím tokenu,
- autentifikácia použitím jednoduchých formulárových okien pre meno/heslo.

Na prístup k webovým aplikáciám existujú špeciálne portlety, pričom prístup netreba konfigurovať pre každého používateľa zvlášť. Pri prvom prihlásení si systém uloží zadané meno a heslo, používateľa automaticky prihlási a umožní mu prístup k funkcionalite agregovaného webu.

Čo sa týka prístupu k aplikačnej logike backendových systémov, v portáli existuje úložisko autentifikačných informácií, ktoré cez aplikačný interfejs (API) poskytne portálovej aplikácii potrebné informácie na autentifikáciu používateľa k vzdialeným systémom.

Prínosy portálových riešení

Zefektívnenie business procesov:

- doručenie relevantných informácií a dát,
- odstránenie informačného zahltenia,
- integrácia,
- mobilný prístup.

Zlepšenie konkurenčného postavenia:

- zrýchlenie reakcie na požiadavky používateľov,
- zlepšenie prezentácie firmy,
- vyššia satisfakcia zamestnancov,
- zlepšenie tímovej práce.

Zníženie nákladov:

- vyššia flexibilita,
- zvýšenie produktivity,
- zlepšenie rozhodovania.

Ochrana investícií:

- riešenia postavené na všeobecne uznávaných štandardoch J2EE, .NET, JSR 168 a ďalších,
- vychádzajú z existujúcej infraštruktúry a zdrojov a ponúkajú efektívnejšie budúce rozširovanie svojej funkcionality.

Báza pre budúci rozvoj:

- konkrétne riešenie vytvára univerzálny základ,
- prinášajúci efektívnejšiu implementáciu budúcich aplikácií.

Datalan, a. s.

Michal Rusko
Plynárenská 7/B
821 09 Bratislava
e-mail: michal_rusko@datalan.sk

3